

Právní problematika

Petr Novotný - Perry; vybráno ze Skript pro Čotokvu

(http://www.woodcraft.cz/index.php?right=infostudna_pravo&cl=perry_pravo)

= původně vytvořeno pro Ligu Lesní Moudrosti...

Druhy právní odpovědnosti

- a. Odpovědnost za správní přestupky je upravena v zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, (např. nedovolená činnost v chráněných částech přírody).
- b. Občanskoprávní odpovědnost je upravena v zákoně č.40/1964 Sb., občanský zákoník (např. povinnost vrácení vypůjčené výstroje po skončení akce).
- c. Trestněprávní odpovědnost je upravena v zákoně č.140/1961 Sb., trestní zákon (např.náčelník dovolí dětem přecházet koleje v místě, kde je to zakázáno).

Právní odpovědnost podle věku

- a. Osoby do 15 let (děti) nejsou odpovědné podle trestního zákona. Podle ostatních právních předpisů mají odpovědnost částečnou.
- b. Osoby od 15 let do 18 let (mladiství) mají částečnou právní odpovědnost.

Nezletilý (viz.odstavec a) a b)) odpovídá za škodu jím způsobenou, je-li schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky; společně a nerozdílně s ním odpovídá, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled. Není-li ten, kdo způsobí škodu, pro nezletilost schopen ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, odpovídá za škodu ten, kdo je povinen vykonávat nad ním dohled.

- c. Osoby starší 18 let mají plnou právní odpovědnost.

Odpovědnost za bezpečnost při akcích kmenů LLM

- a. Plnou odpovědnost za činnost účastníků akce nese osoba starší 18 let (náčelník nebo osoba jím pověřená) a to i v případě své nepřítomnosti při dané činnosti.

Odpovědná osoba se zproští odpovědnosti, jestliže prokáže, že nezanedbala žádnou svou povinnost.

- b. Před započítím jakékoliv činnosti a dle potřeby i v průběhu činnosti je odpovědná osoba povinna provést poučení o bezpečnosti práce při této činnosti.

- c. Odpovědnost je možné částečně přenést i na osobu mladistvou (tj. osobu starší 15 let a mladší 18 let), jsou-li splněny určité podmínky:
 - 1. Před každou samostatnou činností je mladistvý odpovědnou osobou poučen o možném riziku této činnosti a o bezpečnostních opatřeních při této činnosti.
 - 2. Nejedná se o zvláště nebezpečné činnosti (střelba z luku, koupání, pohyb po rušných komunikacích).
 - 3. Doba samostatné činnosti nepřekročí rozumnou dobu.
 - 4. Náročnost a riziko činnosti odpovídá zkušenostem a rozumovým možnostem pověřené osoby.
- d. Odpovědná osoba odpovídá za děti od doby a místa srazu do doby a místa ohlášeného ukončení akce, není-li předem dán písemný souhlas odpovědného zástupce dítěte s odlišným odchodem dítěte.

Postup v případě úrazu

- 1. Odstranit příčiny a zabránit dalšímu ohrožení.
- 2. Zajistit první pomoc, přepravu k lékaři či přivolání pohotovosti.

Lékařskou pomoc je třeba zajistit tak, aby se odpovědná osoba od postiženého pokud možno nevzdalovala. V takovýchto případech je možné vydávat příkazy i cizím osobám, neboť odst.1 § 207 trestního zákona říká, že:

"Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok."

- 3. Ohlásit událost dle potřeby OHES, hasičům, policii.

Ohlašovací povinnost má i lékař, který poskytl ošetření.

- 4. Vyrozumět náčelníka kmene (není-li přítomen), v případě vážných úrazů i ústředí LLM.
- 5. Sepsat protokol o události, zajistit svědky, jejich adresy.
- 6. Dojde-li k poranění vedoucího akce, zajišťuje tyto úkoly jeho zástupce, popř. nejstarší účastník akce.
- 7. Zajistit věci postiženého, sepsat v přítomnosti svědků jejich seznam.

Policie potom vyšetřuje, zda někdo nese na nehodě vinu a zda nebyl spáchán trestný čin.

Základy trestní odpovědnosti (trestní zákon citace)

§3 TRESTNÝ ČIN

1. Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.
2. Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.
3. K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.
4. Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.

§4 ZAVINĚNÍ

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

1. chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo
2. věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

§5

Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

1. věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí,

nebo
2. nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

§6

K okolnosti přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídně,

1. jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že tento zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,
2. jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy tento zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§13 NUTNÁ OBRANA

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajícím útokem na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§14 KRAJNÍ NOUZE

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

Les

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon

Obecné užívání lesů

§19 UŽÍVÁNÍ LESŮ

1. Každý má právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí, sbírat tam pro vlastní potřebu lesní plody a suchou na zemi ležící klest. Při tom je povinen les nepoškodovat, nenarušovat lesní prostředí a dbát pokynů vlastníka, popřípadě nájemce lesa a jeho zaměstnanců.
2. Chovatelé včel mohou se souhlasem vlastníka lesa a v zájmu podpory ekologické rovnováhy, opylování rostlin, využití medovice a zlepšení produkce semen lesních dřevin umisťovat svá včelstva na lesních pozemcích za předpokladu dodržování povinností vyplývajících z odstavce 1 věty druhé.
3. Na návrh vlastníka lesa nebo z vlastního podnětu může orgán státní správy lesů z důvodu ochrany lesa nebo v zájmu zdraví a bezpečnosti občanů rozhodnout o dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, nejvýše však na dobu tří měsíců. Totéž lze stanovit obecně závaznou vyhláškou okresního úřadu.¹⁴⁾ Stanovenou dobu lze stejným způsobem prodloužit nejvýše o tři měsíce. Zákazy vstupu do lesa nebo jiná omezení užívání lesa stanovená zvláštními předpisy anebo podle nich vyhlášená zůstávají nedotčena. Vstup do lesů, které jsou nezbytné pro potřeby obrany státu (dále jen "vojenské lesy"), se řídí zvláštními předpisy.¹⁵⁾

14. Zákon ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů.

15. Zákon č. 169/1949 Sb., o vojenských újezdech, ve znění

§20 ZÁKAZ NĚKTERÝCH ČINNOSTÍ V LESÍCH

1. V lesích je zakázáno
 - a. rušit klid a ticho,

- b. provádět terénní úpravy, narušovat půdní kryt, budovat chodníky, stavět oplocení a jiné objekty,
 - c. vyzvedávat semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
 - d. těžít stromy a keře nebo je poškozovat,
 - e. sbírat semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
 - f. sbírat lesní plody způsobem, který poškozuje les,
 - g. jezdit a stát s motorovými vozidly,
 - h. vstupovat do míst oplocených nebo označených zákazem vstupu,
 - i. vstupovat do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
 - j. mimo lesní cesty a vyznačené trasy jezdit na kole, na koni, na lyžích nebo na saních,
 - k. kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa,
 - l. odhazovat hořící nebo doutnající předměty,
 - m. narušovat vodní režim a hrabat stelivo,
 - n. pást dobytek, umožňovat výběh hospodářským zvířatům a průhon dobytka lesními porosty,
 - o. znečišťovat les odpady a odpadky.
2. Rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně je zakázáno také do vzdálenosti 50 m od okraje lesa.
 3. Zákazy uvedené v odstavcích 1 a 2 se nevztahují na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese; zákazy uvedené v odstavci 1 písm. l) až o) se vztahují i na vlastníka lesa, nájemce lesa nebo toho, kdo užívá les z jiného právního důvodu.
 4. Vlastník lesa může povolit výjimku ze zákazů uvedených v odstavci 1 písm. a) až k). Pokud by touto výjimkou byla porušena práva jiných vlastníků lesů, rozhodne na návrh vlastníka lesa orgán státní správy lesů.
 5. Organizované nebo hromadné sportovní akce lze v lese konat na základě oznámení orgánu státní správy lesů. V oznámení, které musí být předloženo nejméně 30 dnů před dnem konání této akce, pořadatel uvede místo a termín konání této akce, předpokládaný počet účastníků, způsob zajištění a souhlas vlastníka lesa. Orgán státní správy lesů může do 15 dnů ode dne doručení oznámení stanovit doplňující podmínky. Ustanovení odstavce 1 písm. g) a j) a odstavce 4 nejsou dotčena.
 6. Zákaz jezdit a stát v lese s motorovými vozidly neplatí pro zaměstnance orgánu státní správy lesů v obvodu jejich působnosti při výkonu činnosti podle tohoto zákona a pro osoby, které vykonávají činnosti povolené zvláštními předpisy.¹⁶⁾
 7. Zákazy uvedené v odstavci 1 pod písmeny a), h) a j) a se souhlasem vlastníka lesa také pod písmeny b) a g) se nevztahují na výkon práva myslivosti podle zvláštních předpisů.⁶⁾
 8. Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

16. Např. zákon ČNR č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů.

§53

1. Přestupku se dopustí ten, kdo v rámci obecného užívání lesa v lese
 1. ruší klid a ticho,
 2. hrabe stelivo,
 3. vyzvedává semenáčky a sazenice stromů a keřů lesních dřevin,
 4. bez povolení sbírá semena lesních dřevin, jmelí a ochmet,
 5. sbírá lesní plody způsobem poškozujícím les,
 6. táboří mimo vyhrazená místa,
 7. bez povolení poruší zákaz vjezdu a stání motorovým vozidlem,
 8. vstoupí do oplocených nebo zákazem vstupu označených míst,
 9. vstoupí do porostů, kde se provádí těžba, manipulace nebo doprava dříví,
 10. jezdí mimo cesty a vyznačené trasy na kole, na koni, na lyžích a na saních,
 11. pase nebo prohání dobytek nebo umožňuje výběh hospodářským zvířatům do lesních porostů,
 12. naruší půdní kryt nebo vodní režim nepovolenou těžbou hlíny, písku nebo kamene,
 13. bez povolení, popřípadě bez ohlášení provádí terénní úpravy nebo jiné stavby (například chodníky, oplocení), pokud nejde o přestupek podle zvláštních předpisů,²⁴⁾
 14. těží nebo poškozuje stromy a keře lesních dřevin,
 15. do vzdálenosti 50 m od okraje lesa rozdělává nebo udržuje otevřené ohně nebo odhazuje hořící nebo doutnající předměty,
 16. koná bez oznámení orgánu státní správy lesů organizované nebo hromadné sportovní akce,
 17. odhazuje odpady nebo odpadky,
 18. kouří.
2. Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až k) může uložit orgán státní správy lesů pokutu až do výše 5000 Kč. Za přestupek podle odstavce 1 písm. l) až s) může uložit orgán státní správy lesů pokutu až do výše 15 000 Kč.
3. Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí o přestupcích a o jejich projednávání obecné předpisy.²⁴⁾

24. Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Lesní stráž - (citace zákona č.289/1995 Sb.,lesní zákon)

§38

1. Lesní stráž je fyzická osoba zajišťující ochrannou službu v lesích při obecném užívání lesů občany.

§39 PRÁVA A POVINNOSTI LESNÍ STRÁŽE

1. Lesní stráž je při své činnosti povinna
 - a. prokázat se průkazem lesní stráže a nosit služební odznak,
 - ..
 - b. dohlížet na dodržování povinností spojených s obecným užíváním lesů (§ 19 a 20).
2. Lesní stráž je při své činnosti oprávněna
 1. zjistit totožnost osoby, která při obecném užívání lesa porušuje ustanovení tohoto zákona,
 2. ukládat a vybírat pokuty za přestupky uvedené v § 53 tohoto zákona v blokovém řízení podle zvláštního předpisu,24)
 3. předvést bezodkladně policejnímu orgánu osobu, kterou přistihne při přestupku, nelze-li jinak zjistit její totožnost.

24. Zákon ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

Oheň

Rozdělávání ohňů v přírodě je upraveno zejména těmito zákony:

289/1995 Sb., o lesích, 133/1985 Sb., o požární ochraně

Oheň je zakázáno rozdělávat v blízkosti dozrávajícího obilí, stohů, ve vysoké suché trávě, na rašelinných pozemcích a v lese s výjimkou vyhrazených tábořišť (viz. [les](#)).

Koupání

- a. Nezletilí účastníci akce se smějí koupat pouze pod dohledem odpovědné osoby starší 18 let.
- b. Koupání je zakázáno 100 m od mostů, přístavišť, v požárních nádržích, chovných rybnících, v nádržích pro odběr pitné vody, u jezů - vyznačeno znaky.
- c. Není dovoleno přibližovat se k plavidlům a lézt na plavební znaky.
- d. Je nutné dodržovat předpisy pro koupání:
 - o odpovědná osoba jde do vody jako první a prověří bezpečnost
 - o 6-10 účastníků na jednu plnoletou osobu
 - o koupaliště schválené OHES
 - o dospělá osoba je po celou dobu koupání ve vodě s dětmi

- zákaz vstupu do vody 1 hodinu po intenzivním pohybu a po hlavním jídle
- koupání ve vodě teplé min. 20 °C max.30 minut
- pro neplavce je nutné vyhradit prostor, musí mít vestu nebo jiný nadnášecí prostředek.

Střelba

- a. Odpovědná osoba nesmí strpět jakoukoliv nepříkázanou manipulaci se zbraní, i když není nabitá.
- b. Zbraní je dovoleno mířit jen do vyhrazeného prostoru.
- c. Pro střelbu musí být vyhrazen vhodný prostor, v němž se nesmí nikdo pohybovat, ani náhodný chodec.
- d. Za terčem musí být vhodné pozadí (nejlépe příkrá stráž).
- e. K terčům se smí až po ukončení střelby všech účastníků a to na pokyn odpovědné osoby.

Noční hry

- a. Je nutné všechny účastníky hry seznámit s riziky nočního pohybu, upozornit na nebezpečí poranění ve tmě (větve, terén), dodržovat zvýšenou opatrnost.
- b. Noční hry provádět pouze v bezpečném prostoru, který účastníci hry znají, či je jinak zabezpečen.
- c. Upozornit na nebezpečí zabloudění.
- d. Účastníky vybavit např. pískalkou a určit nouzový signál.

Noční hra nesmí být na čas.

Vodácké akce

Osoby mladší 18 let musí mít při vstupu na loď záchrannou vestu. Dospělé osoby by vestu mít měly.

Nutno dodržovat předpisy týkající se plavby po příslušném vodním toku.

Tresty

Bití, tresty omezující osobní svobodu nebo ponižující (např. přivázání ke stromu) jsou nepřijatelné a trestně postižitelné.